

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Göteborgske

Spionen.

 Lördagen, den 10 Junii, 1769.

Slutet af N:o 22.

Denne Grills Sone = son war Cal. Directeurens Fader. Författaren målar en stor Köpman och tillika Honom:

„Jag tror mig, icke utan ordsak, kunna säga, at penningar aldrig äro nödigare, aldrig nyttigare, än i en Köpmans händer. Jag förstår en stor Köpman, i widsträckt rörelse. Men hwad är en Köpman? Kan man wäl wetat utan at warat?

Den, som noga känner sit land och folk; har sig bekant Landets producter; wet at förädla, och med säker winst affätta dem; den, som wet alla andra Länders läge och beskaffenhet, brist och förråd; den, som har waksamt öga på alla utländska förändringar, at af dem draga fördel, för sig sjelf och sit land; den, som med ordning och mogen öfverläggning beslutar en föresats, sätter den i tyshet, och med hurtighet i werket; med la-

gom glädje, och utan öfvermod ser den samma lyckas, eller med tilbörlig sinnes köbd emottager tidning, at den mislykats; han har förtroende för dem, han wäl lårt at känna; han skaffar sig det sjelf hos andra, igenom ädagalagd redlighet; han håller sin möda och förmåga ospard, at understödja i deras rörelse dem, som förtjena hjelp, mera för det almännas, än deras egen skul; han har utur sit Contoir utsigt öfwer hela jordklotet, och samma gränts werlden hafwer, samma hafwa och hans affigter. Inteligen, han drifwes til alt sit företagande af den ädla föresats, at rigta sig sjelf, för at rigta Stateten; hans kännemärke är tiltagsenhet; hans wälpråk; försigrighet.“

Sal. Direct. Abraham Grill föddes, i Stockholm den 28 Jan. 1707. Ibland des Syskon nämner Författaren i synnerhet af lidne Directeuren Claes Grill i Stockholm: „Efter en årorik wandel, säger han, förwandlede han detta timmeliga i et lif, dit hat, afund, stämplingar och illwilja, som utan uppehåll spöka på jorden, aldrig hinna. Han lemnade et stort rykte och en utmärkt Dugd, skatter, som förföljares mord-pilar aldrig kunna skada, twänne kåre Barn til arfs, och dog nögd i deras armar, med en dyrköpt erfarenhet, at ingen ting är obeständigare än lyckan; at rikedomar äro för få människjor

et werkeligt godt, för många en den swåraste
 proffwo-sien, och för de fleste en olycka.“

Wår Abraham Grill war eldig, gick
 med snabba steg til heder och förordnades,
 endast några och 20 år gammal, at wara
 Swensk Commissarius i Helsingör. Författa-
 ren säger här: „Aldrig upmuntrar någon
 ting starkare et eldigt snille: aldrig skapas af
 en drivwande och hurtig Lärning en Måsta-
 re i Konsten, hastigare: jag tillägger, aldrig
 bidrager, til äfwentyrs, någon ting fortare til
 det stora ändamålet, at Staten må wäl blif-
 wa betjent, än nyttiga människors tidiga,
 och efter insigter och naturlig hog lämpade,
 befordran. Denna upmuntran gör en gags-
 nelig Ämbetsman dubbelt driftig och gags-
 nelig.

Wår Sal. Directeur gick mögen utur sin
 Skola, och emottog därföre, utan rådsla, et
 ansvarigt Ämbete, at därpå nedläggga sin för-
 sta Lärospån;“ och kort därpå heter det: „Huru
 ädelt är det icke at på sådant sätt tjäna, då wårt
 om, den, som til en sysla icke skapt och skuren,
 gör densamma med misnöge; den, som endast
 gör sin skyldighet, ej så mycket för syslans skull,
 som för lönen, hwilken den ärföljer; den,
 med et ord, som endast tjänar Staten, för
 betalning, är at anse, icke som en Ämbets-
 man, utan, som en träl af det Allmänna.“

Huru kom wår Grill hit? Författaren säger:
 „Tretton år hade wimrat om wår Dödes öf-
 trutenhet

öförtroheten at göra sina pligter tilfyllest, då Han, med Hans Kongl. Majestäts, Sal. Konung Fredrichs tillåtelse, efter erhållet nådigt affked, tilträdde det Honom updragna rum i föreståndare = skapet af Swenska Ost-Indiska Compagniet. Det war år 1746, i Nov. månad, då Götheborg aldrasförst fick emottaga war, inom kort tid, almånt kände, sedermera almånt älskade, och änteligen, af wen almånt saknade, Directeur Grill.“

Med sin Fru Anna Maria Petersson hade Directeuren, under det lyckeligaste ägteskap, 13 Barn. Sju af desse lefwa, och weta hwad det är at sakna öwårderliga Föräldrar.

Författaren tiltalar Dessa:

„Fwärde Örgande, wår Grills Ursingar, Dygdens och Årans Fosterbarn! Så skulle det sår, I fingen wid en huld Moders döw, icke til hälften blifwa lått, utan, för at se det med så mycket större sweda, å nyw uprifwas, wid Eder, afwen så käre Faders altför tidiga bortgång ifrån Eder! I grönskande sju Felningar af en så frodig Stam! huru hostades icke Edra spåda blad at wifna och falla af, och Edra rötter at uttorlas, då Trådet, hwaraf I uprunnet, hela Skogens heder, började luta sit hufwud; och änteligen nedföll til jorden? Det föll, för at icke mera kunna upresas; men wi wörde Försynen, som icke desto mindre låtet Eder wåra och tiltaga.“

Sal.

Sal. Directeuren dog här i Götheborg den 28 Jan. 1763, och firade alltså sin födelse-dag ej mindre betydelligen än genom sin död.

Sfwer alt målas Sal. Directeurens förträffliga och lysande egenskaper af en måsterlig hand. Jag wil ej här taga ut allt det wakra; ty då borde jag affskrifwa hela Tallet. Bröderne i Logen taltalar des Taleman sålunda:

„M. B.! I dygdens namn, förgåtorn icke en Man, hwars egenskaper och hela hjerta syntes witna, at Han blifwet född Frimurare, det är, en egta Människjo-Wån, en Sanningens Ålftare, en Dygdens Förftwarare. Ach! får jag icke önfka, at alla männifjor föddes, som en Grill, och at hela werlden wore et Frimurare-Samhälle.“

Författaren taltalar, til flut, wår Salige Döde sålunda:

„Du hade allas kärlek, Du förtjånkte allas högagtning, Du sökte at winna allas wånftkap; och Du gick, icke med enfidiga affigter, utan likafom igenom männifjors hjertan, at winna deras förtroende. Du dog. Här tyfnade den mun, som talade så, at, genljudet war wålsignelser; här flocknade den Sjål, utur hwilken wålargtada Barn moro wana at, likafom utur en källa, öfa wifhet, dygd och åra.

Farväl! Du är då död, och wi se Dig
icke mera;

Dock, Himlen unnar oss en tröst,
Som bör emot wår saknad swara;
Den är, at wi Din bild förwara,
Som ock Dit Namn, i trogna Bröst;
Din sålhet öks wål ej däråf;
Men Wi, som wår förbättring söka,
Wi tåsta at wår kundskap öka,
Så wid Din Lefnad, som Din Graf.“

Kyrko-tidningar.

I Kronhus = Församlingen födde 2 ägta
och 1 oägta barn. Wigde Soldaten Sara-
rowits och Pigan Anna Britta Christ. Lars-
doter. Döde 1 Gåffe-barn af hetsig feber.

Äldermannen för Presterskapet här i Stift-
tet, Prosten och Kyrkoherden i Lenghem,
Kinds Härad, Herr Lars Lignelius, afled
den 28 nästlidne Maji, 85 år gammal. Prest
från 1712 och Kyrkoherde sedan 1714 och
Contracts-Prost sedan år 1748.

I mor=

Kundgörelser.

I morgon börjas bruns-drickningen wid Carls Port. Vice-Collega Herr Anders Cederfeldt kommer då, såsom Bruns-Prest, at hålla sin första prädikan.

Hos Herrar Johan And. Lamberg och Söner, finnes til köps, nyligen inkommet extra godt Engelskt kött i tunnor.

Nyligen från Mallaga inkomne ruffin i fjerdingar och krukor, finnes til köps hos Herr Lars Kåhre, hwaraf något, nästkommande Torsdag, eller den 15 dennes, på Auktionskamaren kommer at försäljas.

Om någon Hus-ägare nära wid Gamle port skulle willa uthyra til en man, hus och gård tillsammans, som består af wåningsrum, bodar, kåkrar, loft, windar, stall, wagnsrum ic., så behagade han anmäla sig där detta tryckes.

Den 19 innevarande Månad kommer at genom Auction försäljas en samling böcker, husgeräds-saker, meubler ic., hos Herr Peter Bagge, junior, i Herr Elieser Baggés hus wid Stora hamnen: warorne beses wid Auctionen.

Resten af den boksamling, som förliden Onsdags war under Auction på Gymnasio, kommer på samma ställe, nästf. Onsdag, kl. 2 efter middagen, at bort-auctioneras.

Med

Med Capt. Carl Jacob Hagtorn gifwes lågenhet at affända waror til Stockholm: widare underrättelse om fragt och conditioner fås hos Måklaren Herr Joh. H. Sliisch.

Bästa sort Tyfkt fönster-glas uti kistor finnes til köps, emot billigt pris, hos Herr Bolrath von Sttcken.

En affsedad Artillerie-karl, har, för unges får 8 dagar sedan, på gatan uptaget en taff-bok hwaruti fans något öfwer 50 Dal. i små sedlar. Den som kan upgifwa summan och flera teken, at han är rätte egare, har at igenfå syndet hos Herr Peter Jonsen på Kyrkogatan emot billig hittelön.

Hafregryn och Hollandsk ost, finnes til köps hos Herr G. B. Santeson.

Pyrmonter-watten för billigt pris finnes hos Herr Carl Wilh. Buchari.

De som uti Herr Jacob Mellgrens Sterbhus weta sig wara något frildige, behagade, inom kort, sadant hos Herrar Curatorerne Buchou och Ullgren afgöra: i widrigt fall frider man til det yttersta medlet.

Skulle någon inom näste Torsdag åna sig härifrån til Stockholm, erbjudes Resekamerat, med eller utan wagn, emot hälften af nödig resekostnad. Mera mundteligen.